

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๒ กันยายน ถึง ๘ กันยายน ๒๕๖๓

๑. พริก

ฝนตก อากาศชื้น

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย *Ralstonia solanacearum*)

พบต้นพริกแสดงอาการของโรคเป็นหย่อม ๆ หรือกระจายในแปลงปลูก อาการเริ่มแรกใบอ่อนหรือใบยอดจะเหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด และจะกลับมาปกติในเวลาค่ำที่อากาศเย็น จากนั้นใบจะเหี่ยวลามลงมาด้านล่างจนเหี่ยวทั้งต้นและเหี่ยวอย่างถาวรโดยที่ใบยังคงเขียวอยู่ เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่ารากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวางแช่น้ำสะอาด ภายใน ๕-๑๐ นาที จะมีเมือกสีขาวขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตามรอยตัดเป็นสายละลายปนกับน้ำออกมา หากอาการรุนแรงจะพบภายในลำต้นกลวง เนื่องจากเนื้อเยื่อถูกทำลายโดยเชื้อสาเหตุโรค และพริกจะตายในที่สุด

การป้องกัน

๑. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นมาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี
๒. ฆ่าเชื้อสาเหตุโรคในดินปลูกโดยการอบดินฆ่าเชื้อด้วยยูเรีย อัตรา ๘๐ กิโลกรัม และปูนขาว อัตรา ๘๐๐ กิโลกรัมต่อพื้นที่ ๑ ไร่ โดยอบทิ้งไว้ ๒-๓ สัปดาห์ก่อนปลูกพืช
๓. อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร ควรฆ่าเชื้อโดยจุ่ม หรือพ่นด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือ คลอโรกซ์ ๑๐% ก่อนใช้ทุกครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของเชื้อ
๔. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ขุดต้นและดินบริเวณรอบต้นออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก โรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุดออกเพื่อลดการระบาดของเชื้อสาเหตุโรค
๕. ไม่ควรปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ และถั่วลิสง บริเวณใกล้แปลงปลูกพริกที่เป็นโรค เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค
๖. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้มากเกินไป เพื่อลดการเกิดโรค
๗. ในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ควรปลูกพืชหมุนเวียนที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น ข้าวโพด ข้าว ถั่ว เหลือง สลับกันเป็นเวลามากกว่า ๑ ปี

- โรคใบจุดหรือใบจุดตากบ (เชื้อรา *Cercospora lactucae-sativa*)

อาการของโรคมักพบที่ใบด้านล่างของต้นพริกก่อน แล้วระบาดไปสู่ใบที่อยู่ส่วนบน โดยพบจุดเล็ก ๆ สีน้ำตาล คอนขาบกลม ต่อมาแผลขยายใหญ่ขึ้น กลางแผลมีสีขาวหรือสีขาวอมเทา ขอบแผลสีน้ำตาลเข้ม และบางครั้งพบแผลมีสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าโรครุนแรงแผลจะขยายหรือลามติดกันเป็นแผลใหญ่ ทำให้ใบเหลือง แล้วร่วงจากต้นก่อนกำหนด ต้นจะโทรม ชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง นอกจากนี้อาจพบอาการของโรคได้บนกิ่ง และก้านผล

การป้องกัน

๑. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ควรปลูกชิดกันเกินไป เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม
๒. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
๓. หลีกเลี่ยงการให้น้ำช่วงเวลาเย็น เพื่อลดการระบาดของโรค
๔. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบพริกเริ่มแสดงอาการของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรค และเก็บใบที่ร่วงหล่นไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณ หรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
๕. หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรพิโคนาโซล ๗๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖๐-๘๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๕-๗ วัน

๒. มะขาม

ช่วงพัฒนาผล

- หนอนเจาะฝัก

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ผีเสื้อเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ บนฝักมะขาม ตั้งแต่มะขามเริ่มเป็นฝักอ่อน โดยวางไข่บนฝักที่มีรอยแตกหรือรอยหักมากกว่าฝักปกติ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะเจาะเปลือกมะขามเข้ากัดกินเนื้อและเมล็ดมะขาม หนอนถ่ายมูลออกมาที่บริเวณปากรูเป็นกระจุกสีน้ำตาล และอาศัยอยู่ในฝักจนกระทั่งเข้าดักแด้ เมื่อออกเป็นตัวเต็มวัยจะบินไปผสมพันธุ์และวางไข่ต่อไป การทำลายในช่วงฝักอ่อนทำให้ฝักแห้งลีบ การทำลายในช่วงฝักแก่ทำให้เนื้อในถูกกัดกิน ทำให้ฝักมะขามเสียหาย

การป้องกัน

หมั่นสำรวจและเก็บฝักมะขามที่ถูกทำลายทิ้ง หากพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ พิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓. องุ่น

แตกใบอ่อนและเริ่มติดผลอ่อน

- โรคใบจุด หรือโรคสแคป (เชื้อรา *Sphaceloma ampelinum*)

อาการบนใบ พบอาการบนใบอ่อนเป็นจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาลอ่อนกระจายอยู่ทั่วไป ใบจะหงิกงอ ต่อมาแผลขยายใหญ่ เนื้อใบที่เป็นแผลจะแห้งและเป็นรูพรุน

อาการบนเถา กิ่ง ก้าน และมือเกาะ เริ่มแรกเป็นจุดแผลสีน้ำตาล เมื่อโรคระบาดรุนแรงจะขยายตัวเป็นแผลขนาดใหญ่ติดต่อกัน แผลมีลักษณะกลมสีน้ำตาล ค่อนข้างแห้ง ขอบแผลนูนแข็ง หากเกิดโรคบนกิ่งบริเวณส่วนยอด จะทำให้ยอดบิดเบี้ยว

อาการที่ผล เกิดเป็นแผลจุดสีดำบุบตัวลง ขอบแผลนูนขึ้นเห็นได้ชัดเจน เมื่ออาการรุนแรงแผลจะขยายเป็นแผลขนาดใหญ่ติดต่อกัน ขอบแผลมีสีอ่อนกว่าตรงกลางแผล แผลค่อนข้างแห้ง

**** อาการของโรคบนใบและกิ่งก้านในระยะแรกจะคล้ายกับอาการของโรคแอนแทรคโนส แต่จะเห็นอาการของโรคแตกต่างกันได้อย่างชัดเจนที่ผล

การป้องกัน

๑. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง อย่านำไม้เน่าเน่าทับถมไป
๒. เมื่อพบโรคเริ่มระบาด ตัดและเก็บส่วนที่เป็นโรคออกไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดฟิโนโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไพรอโคลสโตรบิน ๒๕% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคลอโรทาโลนิล ๗๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๕-๗ วัน